

ת"פ 53979/05/19 - מדינת ישראל נגד סאיב עסילה

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 53979-05-19 מדינת ישראל נ' עסילה

בפני כבוד השופטת בכירה שרון לארי-בבלי
בעניין: מדינת ישראל ע"י פרקליטות מחוז ירושלים

המאשימה

נגד

סאיב עסילה ע"י עו"ד ריאד סוואעד

הנאשם

גזר דין

הנאשם הורשע על פי הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן, הכולל שני אישומים, בביצוע 24 עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 415 סיפא לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן- **חוק העונשין**); 13 עבירות של ניסיון לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 415 סיפא לחוק העונשין; עבירה של גניבת כרטיס חיוב, לפי סעיף 16 לחוק כרטיסי חיוב, התשמ"ו-1986 (להלן- **חוק כרטיסי חיוב**); 37 עבירות של הונאה בכרטיס חיוב בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 17 לחוק כרטיסי חיוב; עבירה של התחזות, לפי סעיף 441 לחוק העונשין; ו-8 עבירות של מידע כוזב או פלט כוזב, לפי סעיף 3 לחוק המחשבים, התשנ"ה-1995.

כתב האישום

בתקופה הרלבנטית לכתב האישום, במהלך החודשים פברואר-אפריל 2016, שימש הנאשם כנהג אמבולנס בחברה פרטית. במסגרת תפקידו, נהג להסיע באמבולנס קשישים מביתם לבתי חולים ברחבי ירושלים ובחזרה. בתום הנסיעה, העבירו הקשישים או מקורביהם תשלום לנאשם בגין הנסיעה באמצעות כרטיס אשראי, שיק או מזומן. נטען, כי במהלך עיסוקו זה, עשה הנאשם שימוש בכרטיסי האשראי של הקשישים אותם נהג להסיע או של מקורביהם, ללא ידעתם או הסכמתם.

באישום הראשון נטען כי הנאשם הסיע את הגברת מ.י, בליווי בעלה **המתלונן**, מבית החולים שערי הצדק לביתם בירושלים. המתלונן שילם לנאשם עבור ההסעה באמצעות כרטיס אשראי. מספר ימים לאחר מכן, עשה הנאשם שימוש ביישומון "**הארנק הדיגיטלי**", והתחזה למתלונן באמצעות הכנסת פרטיו האישיים וכן פרטי כרטיס האשראי, באופן שיאפשר לו להעביר כספים מחשבונו של המתלונן לחשבונו וחשבונות ומקורביו. בשבע הזדמנויות שונות השתמש הנאשם בפרטי כרטיס האשראי של המתלונן באמצעות היישומון והעביר סך של ₪ 12,000 לחשבונו של המתלונן לחשבונו האישי שלו או לחשבונות מקורביו.

באישום השני נטען כי במסגרת תפקידו, העביר הנאשם את מר אל.ר אל חדר מיון בבית החולים שערי צדק בירושלים. עם הגעתם למיון, ביקש הנאשם מבני הזוג את תעודות הזהות שלהם ופרטי כרטיס האשראי שלהם, בטענה כי הדבר יזרז את רישומם וכניסתם לחדר המיון. הנאשם צילם את תעודות הזהות של בני הזוג במכשירו הנייד. נטען כי באופן שאינו ידוע למאשימה, גנב הנאשם את כרטיס החיוב של רעייתו של אל.ר (להלן - **המתלוננת**), ואף השיג את פרטי כרטיס האשראי הנוסף שלה. כתב האישום מפרט מספר רב של מועדים בהם ביצע הנאשם משיכות מזומנים באמצעות פרטי כרטיס האשראי שגנב מהמתלוננת, העולים כדי סך של 29,650.30 ₪. בנוסף, עשה הנאשם שימוש בפרטי כרטיס האשראי הנוסף של המתלוננת באמצעות היישומון "הארנק הדיגיטלי" והעביר סך של 1,500 ₪ לחשבונו האישי.

הסדר הטיעון ואי שליחת הנאשם לשירות המבחן

ביום 13.01.2020 הגיעו הצדדים להסדר טיעון, לפיו הנאשם יודה בעובדות כתב האישום המתוקן. ההסדר לא כלל הסכמות לעניין העונש. עוד בדיון ביקשה ההגנה להורות על שליחתו של הנאשם לשירות המבחן לעריכת תסקיר בעניינו. בהחלטת מאותו היום דחייתי את בקשת ההגנה. נוכח טרונייתו של ב"כ הנאשם לדחייה זו, כפי שאף באה לידי ביטוי בטיעונו לעונש, אני מוצאת להביא מספר מילים לעניין זה.

כידוע, משנקבעה אשמתו של נאשם במיוחס לו בכתב האישום, ובטרם נגזר דינו, רשאי בית המשפט לדרוש תסקיר בכתב של קצין מבחן, אשר יכלול, בין היתר, את עברו של הנאשם; מצבו המשפחתי; מצבו הכלכלי; מצבו הבריאותי שלו ושל בני משפחתו; וכן נסיבות פרטיות מיוחדות שהביאוהו לביצוע העבירה (ראו סעיף 37 לחוק העונשין). בנסיבות דנא, אין חובה בדין לשלוח את הנאשם לקבלת תסקיר, ושליחה כאמור תעשה על פי שיקול דעתו של בית המשפט (וראו גם ס' 1(1) לאכרזת דרכי ענישה (תסקיר של קצין מבחן), תשכ"ד-1964, הקובע חובת קבלת תסקיר לנאשמים שטרם מלאו להם 21 שנים).

שירות המבחן הינו בעל מעמד מיוחד בשיטתנו המשפטית. בספרות ובפסיקה נכתב לא אחת כי מעמדו המיוחד של קצין המבחן מתבטא בכך שהוא איננו עד או מומחה במובנם המשפטי הרגיל, כי אם משמש קצין בית משפט ועובד ציבור שמלאכתו נועדה לסיוע בית המשפט במלאכת הענישה (ראו למשל: אהרן ברק "התסקיר וקצין המבחן למבוגרים" **אהרן ברק מבחר כתבים א** 653, 656 (ח' כהן, י' זמיר עורכים, התש"ס). הפסיקה הגדירה פעמים אין ספור את עבודת שירות המבחן כעבודת קודש, נוכח החשיבות והרגישות המתבקשת מאופי עבודתם, ואף הודגש כי לצורך פעילותו התקינה של השירות, על יתר הגופים השלטוניים לשתף עמם פעולה באופן מלא (ע"פ 4102/08 **דירבאס נ' מדינת ישראל** (החלטה), פס' ד-ה להחלטתו של השופט רובינשטיין (פורסם בנבו, 10.12.2008)).

לצד זאת, יש לשוב ולהדגיש הלכה מושרשת, שניתן לאתר באינספור פסיקות, ולפיה המלצתו של שירות המבחן הינה בגדר המלצה בלבד שבית המשפט אינו מחויב לאמצה. הלכה זו ידועה וברורה מימים ימימה, ואף נפסק מפורשות כי אין זה רצוי או ראוי כי שליחת נאשם אל שירות המבחן תוביל ליצירת הרושם שההמלצה שניתנת תחייב את בית המשפט אוטומטית, שכן שיקול דעתו של האחרון אינו תלוי בשירות המבחן (ראו ר"ע 745/86 **מאיר הרוש נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 12.01.1987). אני סבורה כי הדברים נכונים גם ביחס לעצם שליחתו של נאשם לשירות המבחן, ובפרט מקום בו בית המשפט מוצא להעניק משקל מוגבר לשיקולי הלימה והרתעה, על פני שיקולי השיקום. בנסיבות המקרה

דנא, סברתי כי אין הצדקה משמעותית לשליחת הנאשם לשירות המבחן. המדובר בנאשם הנעדר עבר פלילי (נתון שייזקף לזכותו), ואין מניעה מצד ההגנה לטעון בדבר נסיבותיו האישיות במסגרת טיעוניה לעונש.

אין לחדד כי כיום השימוש שנעשה בתסקיר שירות המבחן הוא אדיר, ואף מעבר לצורך שהגדיר המחוקק בקבעו החרגה הנטועה בגילו של הנאשם. אחת הסיבות לכך נעוצה, למשל, בהסכמות הצדדים במסגרת הסדר טיעון, בגדרן ישלח הנאשם לקבלת תסקיר. ואכן, השימוש בתסקיר מסייע לבית המשפט להשיג תמונה רחבה ככל הניתן הקשורה לנאשם, למניעיו וליתר נסיבותיו האישיות. ברם, אין בשימוש התדיר במנגנון האמור משום קביעת כלל א-פריורי לפיו יש להורות על עריכת תסקיר בכל מקרה ומקרה. אני סבורה כי בנסיבות העניין שבפניי, ובפרט בשים לב לצורך להעניק משקל לשיקולי הלימה והרתעה כללית, ניתן להסתפק בנתונים שיובאו במסגרת טיעוני ההגנה לעונש.

תמצית טיעוני הצדדים לעונש

המאשימה עמדה על נסיבות ביצוע העבירות, ועל הפגיעה בערכים המוגנים שבבסיסן. לשיטתה, מעשיו של הנאשם מעידים על תכנון מוקדם, חזרתיות וניצול המתלוננים, אנשים קשישים, במסגרת תפקידו. בשים לב למדיניות הענישה הנוהגת, עתרה לקבוע מתחם עונש הולם בגין האישום הראשון שנע בין 12 ל-20 חודשי מאסר בפועל, ולגבי האישום השני מתחם עונש הולם הנע בין 24 ל-48 חודשי מאסר בפועל. באשר לעונש המתאים, בשים לב כי הנאשם נעדר עבר פלילי והודה במיוחס לו (הגם שלא השיב הכספים), עתרה להשית עליו 42 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי, פיצוי למתלוננים וקנס.

ההגנה עמדה אף היא על נסיבות ביצוע העבירה, והדגישה כי לשיטתה נסיבות ביצוע העבירה לא מלמדות על תכנון במעשיו של הנאשם. ההגנה עתרה לקבוע מתחם עונש הולם אחד לכלל המעשים בהם הורשע הנאשם, בהסתמכה על המבחנים הפסיקטיים שנקבעו לעניין זה. לאור מדיניות הענישה הנוהגת אותה הציגה, עתרה לקבוע מתחם עונש הולם שנע בין 6 חודשי מאסר, שיכול וירוצו בעבודות שירות לבין 18 חודשי מאסר בפועל. בשים לב כי הנאשם נעדר עבר פלילי; חלופה הזמן מיום ביצוע המעשים; השיהוי בהגשת כתב האישום; הודאתו בכתב האישום המתוקן וחיסכון בזמן שיפוטי, עתרה ההגנה למקמו בתחתית המתחם ולהשית עליו מאסר שירות. הובהר כי עונש כאמור יסייע לנאשם להשיב את הכספים שנטל.

הנאשם בדברו האחרון התנצל על מעשיו והצהיר כי יחזיר את הכסף שנטל במהרה.

דין

כידוע, תיקון 113 לחוק העונשין לא הביא עמו הגדרה מפורשת למונח "אירוע", ומשכך הלכה פסוקה נדרשה לעניין זה. נפסק כי "ניתן לומר כי ברגיל קשר כזה בין עבירות ימצא כאשר תהיה ביניהן סמיכות זמנים או כאשר הן תהיינה חלק מאותה תוכנית עבריינית אף כאשר הן בוצעו לאורך תקופת זמן שאינה קצרה (אך מבלי שפרמטרים אלה ימצו את מבחני העזר האפשריים לבחינת עוצמתו של הקשר בין העבירות)" (ראו בפס' 5 לפסק דינה של כב' השופט ברק-ארז

ב-ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 29.10.2014). בענייננו, הצדדים חלוקים בשאלה האם לקבוע מתחם עונש הולם אחד לשני האישומים או שני מתחמים נפרדים. במחלוקת בין הצדדים אני סבורה כי הדין עם ההגנה. המדובר במסכת אירועים שהתרחשה (בשני האישומים) בין החודשים פברואר-אפריל 2016. יתר על כן, המדובר במעשים דומים במהותם ובחומרתם ומשך סבורני כי יש לראות בהם כמהווים אירוע עברייני אחד. למותר לציין כי מתחם העונש שיקבע יביא בחשבון את מספר הקורבנות, ריבוי הפעולות שביצע המעשים, סכומם וחומרתם.

מתחם העונש ההולם

דומה כי מעשיו המכוערים של הנאשם מדברים בעד עצמם וחומרתם זועקת לשמיים. הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירות נוגעים, בעיקרם, לחופש הרצון, הפעולה והבחירה של המתלוננים המרומים. נוסף על כך, עבירות אלה נועדו לשמור על קניינו של הפרט.

עובדות כתב האישום מתארות את מעשים שביצע הנאשם כלפי אוכלוסיית קשישים. אכן, לא יהיה זה מוגזם לומר כי תיקי הונאות מסוג זה הם בעלי חומרה מוסרית יתרה. לדאבון הלב, המדובר בתופעה קיימת, בגדרה עושים עבריינים ניצול של תמימותם וגילם המבוגר של הקשישים, והכל מתוך ראייתם כטרף קל בעל קושי להביע התנגדות (ראו: ע"פ 5931/11 **עבדולייב נ' מדינת ישראל**, פס' 18 (פורסם בנבו, 22.10.13)(להלן- **עניין עבדולייב**)). כאמור, אלמנט הניצול של אוכלוסייה זו, כפי שמתבטא במעשים מן הסוג האמור, יש בו כדי להעצים את חומרת ביצוע העבירות. יתר על כן, בעבירות המבוצעות נגד קשישים קיים כתם מוסרי גדול, בהיותם מעשים הנוגדים עקרונות מוסר בסיסיים. היטיב לתאר זאת השופט ג'ובראן:

"גניבה בדרכי עורמה מקשישים הינה מן המעשים הנקלים ביותר ויש בה מימד חמור שבעתיים מכל מעשה גניבה אחר. מימד זה בא לידי ביטוי בפן הבלתי מוסרי אשר מתנוסס מעל מעשים קשים אלו. זהו אותו פן אשר מזעזע את הנפש ומעורר את סלידתנו העמוקה, שכן מצווים אנו לערך העליון של "וְהִדַּרְתָּ פָּנֵי זֶקֶן" (ויקרא י"ט לב'). אשר על כן מצווים בתי המשפט להכביד את ידיהם כנגד אלו הרומסים ברגל גסה את ביטחונם האישי של הקשישים וגוזלים את רכושם בדרכים נלוזות. חייבים אנו להיות מגן של ברזל לאותם קשישים, למען יורתעו מבצעי עבירה בכוח מלפגוע באכלוסיה זו, וכל זאת ברוח הפסוק "אַל-תִּשְׁלִיכֵנִי, לַעֲת זֶקְנָה; כְּכֹלֹת כָּחִי, אֶל-תַּעֲזֹבֵנִי" (תהילים ע"א, ט') (רע"פ 5066/09 **אוחיון נ' מדינת ישראל**, פס' 9 (פורסם בנבו, 22.04.10)).

בשים לב לחומרה היתרה שבעבירות המרמה נגד קשישים וחסרי ישע, כבר נפסק לא אחת כי "התנהגות זו, יהיה המניע לכך אשר יהיה, הינה בלתי מוסרית בעליל, והעומדים מאחוריה, לא יהיו ראויים, ככלל, לחסדיו של בית-המשפט" (רע"פ 5212/13 **אדינה שמעון נ' מדינת ישראל**, פס' 10 (פורסם בנבו, 29.08.10)).

בחינת **נסיבות ביצוע העבירה** מצביעה על כך שמידת הפגיעה בערך המוגן הינה ברף הגבוה;

כמצוין לעיל, די בעיון בעובדות כתב האישום כדי ללמד על החומרה הגבוהה במעשיו של הנאשם. כך, מודגש ביתר שאת אלמנט הניצול של הנאשם את הקשישים במסגרת תפקידו כנהג אמבולנס. המתלוננים נתקלו בנאשם במסגרת מצוקה רפואית אותה חוו. הם נעזרו בשירותיו כנהג אמבולנס, על מנת שיסיעם לבית החולים וחזרה. הצורך בסיוע רפואי בבית החולים הוא ממילא קשה, לא כל שכן כאשר ישנו צורך בסיוע של ממש להגיע לבית החולים. העובדה כי הנאשם ניצל את המתלוננים ברגעי קושי כאמור מדגישה את חומרת הדברים.

יש לזכור, במצבים המתוארים בכתב האישום שמו המתלוננים את מבטחם בנאשם. הם סמכו עליו כי יובילם לבית החולים בבטחה, וכן סמכו עליו כאשר נתנו לו את פרטיהם האישיים, לרבות נתוני כרטיסי האשראי. הנאשם, מצדו, ביקש את כרטיס האשראי ופרטיהם האישיים בטענה כי זו נועדה לזרז את רישומם וכניסתם אל חדר המיון (פס' 3 באישום השני), כשבפועל בקשה זו הייתה חלק מתכניתו העבריינית. נתון זה מדגיש אף הוא את ניצולו של הנאשם את תפקידו עבור בצע כסף, כמו גם את הכשל המוסרי במעשיו.

שותפה אני לדעת המאשימה לפיה מעשיו של הנאשם מלמדים על תכנון מוקדם ותחכום מסוים. כך, עולה כי הנאשם מימש את תכניתו העבריינית באמצעות שלוש שיטות שונות: שימוש ביישומון "ארנק דיגיטלי", משיכות מזומנים מכספומטים באמצעות גניבת כרטיס חיוב, וכן ביצוע עסקאות בכרטיס אשראי. שלוש השיטות מלמדות כי הנאשם לא פסח על האפשרויות העומדות בפניו, ופעל באופן שייטיב עמו על פי הנתונים שעמדו לו באותה העת.

זאת ועוד, חומרת מעשיו של הנאשם מתעצמת עוד יותר נוכח החזרתיות שבהם. כך, הגם שמדובר בשני אישומים ושתי משפחות "בלבד" שנוצלו על ידי הנאשם, הרי שבכל אחד מן המקרים מדובר במספר רב של פעולות שערך הנאשם בכרטיסי החיוב שלהם;

כך, במסגרת האישום הראשון ביצע הנאשם 7 העברות כספים, בתקופה של כחודשיים ימים, בגדרן העביר סכום בלתי מבוטל של 12,000 ₪ (וידגש כי חלק מן הכספים הועברו אף לחשבונות מקורביו). במסגרת האישום השני, ביצע הנאשם 17 משיכות מכספומטים בתקופה של כשבוע ימים בסך כולל של 29,650 ₪. ב-14 מקרים נוספים ניסה הנאשם למשוך מזומנים באמצעות הכרטיס אך ללא הצלחה. ניכר איפא כי במסגרת זמנים תחומה עשה הנאשם ברכושם של המתלוננים כבשלו. גם כאשר סורב הכרטיס או לא ניתן אישור לביצוע המשיכה, הנאשם לא נרתע כלל ועיקר והמשיך בניסיונותיו.

הנזק שנגרם למתלוננים הוא רב. המאשימה העבירה לעיוני תצהיר נפגעת עבירה של המתלוננת א.ר. (אישום שני). בתצהירה תיארה את מצבה הרפואי שלה ושל בעלה, ואת העובדה כי במשך שנים התנהלותה הכלכלית הייתה אחראית וזהירה, עד אשר פגשה בנאשם שרימה אותה. היא ציינה כי "קשה לתאר במילים את הטראומה הנפשית שעברתי כשגיליתי שאין לי פרוטה", והמשיכה ופירטה את הנזקים שנגרמו לה בעקבות האירוע. דומה כי דבריה של א.ר. מדגישים עד כמה הפגיעה שגרם הנאשם איננה אך פגיעה כלכלית כי אם פגיעה בכבוד, באמון ובנפש: "גם כאשר לא נגרם נזק פיזי נגרמת לקשיש, מעבר לפגיעה הכלכלית, פגיעה באמונו ובביטחונו, פגיעה אשר קשה לרפא" (ע"פ 1334/08 **ללוש נ' מדינת ישראל**, פס' 7 (פורסם בנבו, 03.09.08)).

בחנית מדיניות הענישה הנוהגת מעלה כי מנעד הענישה בעבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, להן מתלוות עבירות נוספות מתחום המרמה, הוא רחב יחסית ומושפע ממספר נתונים, בהם: מיהות המתלוננים המרומים, הנזק שנגרם, משך המרמה והיקפה ויתר נסיבות ביצוע העבירה. משכך, בשים לב כי כל אירוע שונה בנסיבותיו, ברי כי יש לבחון את מדיניות הענישה הנוהגת בשינויים המחייבים: רע"פ 5212/13 **אדינה שמעון נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 29.08.10); רע"פ 445/16 **זקן נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 20.01.16); ת"פ (שלום-ת"א) 1446-02-19 **מדינת ישראל נ' אושרי טובול** (פורסם בנבו, 23.05.19).

בטיעוני המאשימה לעונש היא הסתמכה על גזר דין שיצא מבית משפט זה (ת"פ **6600-03-19**, כב' השופט מינטקביץ'), בגדרו הורשע הנאשם בשבע עבירות של קבלת דבר במרמה שהופנו כלפי קשישים, בו נקבע מתחם עונש הולם הנע בין 24 ל-48 חודשי מאסר בפועל. עיינתי בגזר דין וגם הוא, כיתר הפסיקה שצוינה לעיל, ינחה אותי בקביעת מתחם העונש ההולם. עם זאת, אדגיש כי שם דובר בשבעה מתלוננים שונים (בניגוד למקרה דנא בו עסקינן בשני מתלוננים), אולם עולה כי סכומי הכספים דומים לסכומים שבמקרה שבפניי.

עיינתי בפסיקה שהוגשה על ידי ההגנה, אשר גם אותה יש לבחון בשינויים המחייבים. כך למשל, ת"פ **29442-11-16**, בגדרו הושתו 15 חודשי מאסר בפועל, כלל לא עסק בהונאת קשישים. בנוסף, גזר הדין ת"פ **35916-03-18**, בגדרו הושת צו של"צ, עסק בהסדר טיעון בו הסכימו הצדדים לאמץ את המלצת שירות המבחן, וממילא דובר היה בסכום כסף נמוך משמעותית מזה שבפניי. מכל מקום, אינני שותפה לדעת ההגנה לפיה יש לקבוע מתחם עונש שתחתיתו במאסר שירוצה בעבודות שירות. קביעה זו אין לה על מה להישען, והיא באה בסתירה לנסיבות ביצוע העבירה ולמדיניות הענישה הנוהגת בעבירות מרמה המבוצעות כנגד קשישים.

נוכח כל האמור לעיל, בשים לב לחומרה היתרה העולה מנסיבות ביצוע העבירה ולאור מדיניות הענישה הנוהגת, אני סבורה כי על מתחם העונש ההולם לנוע בין 18 ל-48 חודשי מאסר בפועל.

העונש המתאים

בהלכה פסוקה נקבע כי בעבירות המבוצעות נגד קשישים, יש ליתן משקל משמעותי לשיקולי הרתעה כללית, אשר יוביל למיגור תופעה נפסדת זו. משכך, ניתן לאתר מגמת החמרה בענישה בעבירות אלה. כך למשל נפסק כי "מגמה זו נכונה וראויה היא. בדינו חרב הענישה, אותה יש להניף במקרים המתאימים. קבוצות אלה של קורבנות אינן זוכות לתהודה ציבורית או לקול במרחב הציבורי באופן תדיר, ומגמת ענישה אחרת, עשויה לפגוע בתחושת הביטחון שלהן, ולעודד עבריינים פוטנציאליים להמשיך ולנצל קורבנות "קלים" מסוג זה". (עניין עבדוליב, פס' 19). המקרה שבפניי אף הוא מדגיש את הצורך להחמיר בענישה בעבירות המבוצעות נגד קשישים. על בית המשפט להעביר מסר חד וברור שיוביל למיגור התופעה.

לזכותו של הנאשם אשקול את העובדה כי הוא נעדר עבר פלילי וזוהי לו הסתבכות ראשונה בפלילים. דומה כי האירוע נשוא כתב האישום מהווה מפגש ראשון של הנאשם עם מערכת אכיפת החוק, ויש לקוות כי היא תוביל להרתעתו מלשוב

ולבצע עבירות כאמור. בהמשך ישיר, הרי שאזקוף לזכותו של הנאשם גם את חלופ הזמן מביצוע העבירות. העבירות כולן בוצעו בחודשים פברואר-אפריל 2016. זמן רב חלף מאז האירוע ונראה כי מאז לא נפתחו נגד הנאשם תיקים נוספים בעבירות מן הסוג בו הורשע, או בכלל, וזאת חרף העובדה שהוא עדיין משמש בתפקידו כנהג אמבולנס. באשר לטענת ההגנה בדבר שיהוי בהגשת כתב האישום, אעניק לה משקל מוגבל, בהינתן שבמשך הזמן שעבר מיום ביצוע העבירה ועד למועד הגשת כתב האישום כלל לא השיב הנאשם את הכספים שנטל, חרף הזדמנויות שניתנו לו, כפי שיפורט להלן.

ההגנה ביקשה לזקוף לזכות הנאשם גם את הודאתו ונטילת האחריות. אכן, הנאשם הודה בעובדות כתב האישום המתוקן, הביא לחיסכון בזמן שיפוטי ומעבר לכך- מנע את הגעתם של המתלוננים הקשישים להעיד בבית המשפט. נתונים אלה אכן מבטאים נטילת אחריות מצדו של הנאשם. עם זאת, יש ליתן את הדעת לשאלה האם הנאשם פעל לתקן את תוצאות מעשיו ולהשיב את הכספים שנטל מן המתלוננים. בדיון מיום 13.1.20 התרעתי בפני הנאשם שכל שישיב את הכספים למתלוננים, תהיה לכך משמעות ישירה בעונש שיושת עליו. הדבר אף עולה בקנה אחד עם סעיף 40(5) לחוק העונשין המורה כי במסגרת קביעת העונש המתאים, רשאי בית המשפט לשקול את "מאמצי הנאשם לתיקון תוצאות העבירה ולפיצוי על הנזק שנגרם בשלה". במועד הטיועונים לעונש נמסר על ידי הנאשם כי הוא החל לאסוף כספים אותם ישיב למתלוננים, אולם נוכח משבר נגיף הקורונה הדבר נמנע ממנו והיה עליו לסייע למשפחתו ולהוריו הקשישים שנקלעו לקשיים כלכליים. **זאת תוך התעלמות מוחלטת מן הקשיים הכלכליים שגרם לקשישים, קרבנותיו.** מכל מקום, הובהר לנאשם שכל שיעשה להשבת הכספים שנגנבו עד מועד מתן גזר הדין, יבוא הדבר לידי ביטוי בעונש שייגזר עליו. הנאשם בחר שלא לעשות כן וטעמיו עמו.

אני סבורה כי העבירות בהן הורשע הנאשם מחייבות מתן משקל מוגבר לשיקולי הלימה והתרעה כללית על פני מתן משקל לשיקול השיקום. העובדה כי הנאשם נעדר עבר פלילי אכן תישקל לזכותו, אולם ברי כי אין בכך כדי להוביל לחריגה ממתחם העונש ההולם. בהקשר זה אציין, כי אף אם הייתה מונחת בפני המלצת שירות המבחן להימנע מעונש מאסר בפועל, בשים לב להשלכות מאסר ראשון על חייו של אדם, הרי שהיה מקום לדחות את ההמלצה בהינתן הצורך להעניק משקל מוגבר ליתר שיקולי הענישה על פני השיקול השיקומי.

באיזון בין כלל השיקולים שהובאו לעיל, אני סבורה כי יש למקם את הנאשם בחלקו האמצעי-תחתון של מתחם העונש ההולם ולהשית עליו את העונשים הבאים:

1. 30 חודשי מאסר בפועל. הנאשם יתייצב לתחילת ריצוי ביום 11.10.20 בשעה 8.00 בבית מעצר ניצן.
2. מאסר למשך 10 חודשים וזאת על תנאי למשך שלוש שנים, והתנאי שלא יעבור הנאשם את העבירות בהן הורשע. התנאי יחל מיום שחרורו מן הכלא.
3. פיצוי למתלוננת מ.י. בסך 15,000 ₪ (שהם 12,000 ₪ שנגנבו ממנה, ופיצוי נוסף בגין נזקיה). הפיצוי יופקד במזכירות ב - 6 תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1.10.20. המאשימה תמסור את פרטי המתלוננת למזכירות.
4. פיצוי למתלונן אל.ר. בסך 35,000 ₪ (שהם 31,150 ₪ שנגנבו ממנו, ופיצוי נוסף בגין נזקיו). הפיצוי יופקד במזכירות ב - 12 תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1.10.20. המאשימה תמסור את פרטי המתלונן למזכירות.

5. בנסיבות העניין ונוכח השתת הפיצוי - אמנע מהשתת קנס.

מזכירות תשלח ההחלטה לשב"ס.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 ימים.

ניתן היום, י"ט אב תש"פ, 09 אוגוסט 2020, בהעדר הצדדים.